

SALA KOMMUN Kommunstyrelsens förvaltning	
Ink. 2017 -10- 09	
Diagnos 2017/1269	Aktbilaga 1

Till
Kommunstyrelsens förvaltning
Att Carola Gunnarsson
Box 304
Stora Torget 1
733 25 Sala

Ansökan om medfinansiering av projektet Svartådalens friluftsområde

Svartådalens Bygdeutveckling ekonomisk förening orgnr 769608-1897, ansöker om 350 000 kronor (trehundrafemtiotusen kronor) i medfinansiering till Leaderprojektet Svartådalens friluftsområde. Projektet ska genomföras 2018-2020

Medfinansieringen avser investeringar som ingår i projektet. En ny bro vid Smäcken över Svartån och 2st vindskydd längs vandringsleden, arbetskostnader samt projektledning.

Den tidigare bron är avstängd på grund av att den är obrukbar. Bron har vridit sig vilket sägs bero på att högvattnet vid översvämning utgör så stora krafter att det vridit träkonstruktionen som knäckts.

Den gamla bron måste monteras bort. Brofundamenten behöver rätas upp och förankras bättre och en stålkonstruktion för själva brospannet konstrueras som bättre tål krafterna. Ritningar är framtagna och en lokal aktör vidtalad.

I samband med att vi utökar och rustar upp den kvarvarande befintliga vandringsleden ca 4,5 mil ska vindskydd byggas vid två platser, dels vid Stävrebadet och sen ett som ännu inte är klart exakt var det ska placeras det finns några platser på förslag som mer noggrant behöver utredas först innan beslut tas.

Den befintliga leden ska knytas samman med Hälleskogsbrännans leder så att vi återfår en total sträckning på ca 9 mil vandringsled. Efterfrågan på leder och ledkartor är stor och vi ser investeringarna som en viktig del av infrastrukturen i ledsystemet men även som en insats för kulturhistoria då den delen av leden utgörs av en gammal kyrkstig.

Vi kommer att lämna in ansökningar till Leader Nedre Dalälven 3 samt till Skogssällskapet för finansiering av ett treårigt projekt, Svartådalens friluftsområde, under oktober månad. Näringslivschefen samt turiststrategen är informerade. Ansökan ligger i linje med den besöksnäringstrategi som är under framtagande. Budgeten är ännu inte klar men ansökan avser ett treårigt projekt med en omslutning på ca 2,5 miljoner kronor Se bilaga 1

Med vänliga hälsningar
Västerfärnebo 2017.10.05

Anitha Barrsäter/ordförande
Svartådalens bygdeutveckling
Klockarvägen 7
73360 Västerfärnebo
anitha@fallangetorp.se
070-7363682

Utkast till projektbeskrivning för Svartådalens friluftsområde

SALA KOMMUN 2017-09-11	
Kommunstyrelsens förvaltning	
Ink. 2017 -10- 09	
Diarienummer 2017/1269	Aktbilaga 2

Svartådalens friluftsområde

Svartå dalen med Svartåns hela sträckning från Målsjön i Norberg till Mälaren i Västerås är ett fantastiskt område för friluftsliv. Redan idag utgör området ett intressant område för vandrare, cyklist, kanotister, fågelskådare, fiskare och allmänt naturintresserade. Vi är därför mycket glada över den status "riksintressant område för friluftsliv" som Naturvårdsverket nu gett området. Här finns flera internationella kvalitetsmärkta besöksmål såsom Natura 2000 områden och enligt Ramsar Våtmarkskonventionen, rika natur- och kulturtillgångar och en spännande historia. Här har Sveriges största skogsbrand i modern tid skapat helt nya förutsättningar.

För att möta framtiden och ta tillvara de nya förutsättningar som uppstått på grund av branden och utnämningen till riksintressant område för friluftsliv behöver samverkan och samsynen öka i bygden och mellan olika aktörer. Infrastrukturen för besöksnäringen behöver utvecklas med bland annat mera boende, ökat antal entreprenörer tex inom lokal mat och utökat utbud av organiserade, tillgängliga upplevelser.

Svartådalens Bygdeutveckling, SBU, vill öka bygdens förutsättningar att inom ramen för en hållbar besöksnäring ta till vara de 40 000 besökare som redan idag passerar genom brandområdet och motverka att externa kommersiella intressen tar över utan hänsyn till det lokala perspektivet och den lokala ekonomin. Vi vill ta tillvara den potential som de nya förutsättningarna skapat och ge bygden en stark utveckling inom besöksnäringen med inriktning ekoturism och höja bygdens attraktivitet.

De nya förutsättningarna ger möjlighet att utveckla och tänka nytt. SBU vill inleda ett samarbete med Ösby Grönt kompetenscentrum för att få fram utbildningar och nytänkande inom besöksnäringen där vårt område är en del av utvecklingen.

Redan idag arbetar SBU med att bygga upp Svartådalens natur- & kulturcenter, SNoK. Ett informations- och turistcenter för att bidra till att sprida kunskap från förskola till forskningsnivå. En naturskoleverksamhet ska utvecklas som även ska jobba med integration. SNoK blir en viktig resurs för att sprida information om området till lokala, regionala, nationella och internationella besökare. SNoK har förutsättningar att i samverkan med EKO parken Öjesjöbrännan och naturreservatet Hälleskogsbrännan bli ett dragplåster för att få besökare till Svartådalens friluftsområde.

Syftet

Syftet är:

- att genom dialog och samverkan förankra vägen framåt för bygden tillsammans med bygden, kommun, Lst och regionen.
- att utveckla nya typer av boenden för besökare till exempel i anslutning till de bad som vi förfogar över.
- att utveckla nya aktiviteter som ökar tillgängligheten till natur, kultur och upplevelser i brandområdet.
- att få fram fler entreprenörer som är verksamma inom besöksnäringen med service och aktiviteter.
- att investera i infrastruktur för besöksnäring, boende och marknadsföring.

- att samverka med Ösby Grönt Kompetenscentrum för utbildningsverksamhet och innovation.
- att verka för att utvecklingen sker med inriktning mot ekoturism.

Mål

Målet är:

- att genomföra 6 samverkansmöten i bygden och med kommun, lst, region och aktörer
- att få fram 2 vindskydd, 10 ställplatser och 1 investerare för stugby helst i anknnytning till baden.
- att utveckla 6 nya guidningar, events och aktiviteter
- att få fram 6 nya boendeentreprenörer, guider, aktivitetsarrangörer.
- att utveckla och renovera befintliga 45 km leder med nya sträckningar och förbindelser till brandområdet för att skapa ca 9 mil sammanhållen led. Utökning av cykelleder genom området och anknnytningar till omgivande leder.
- att färdigställa en film av tillgängligt material om branden och bygden för marknadsföring tillsammans med Malcom Dixelius.
- att göra en ny hemsida anpassad för den nya situationen samt ny karta över lederna.
- att få igång ett samarbete om praktisk utbildning och innovation för besöksnäringentreprenörer med Ösby Grönt kompetenscentrum.
- att de aktiviteter som utvecklas ska kunna bli godkända som ekoturism.

Målgrupp

Målgruppen för själva genomförandet är bygdens folk, lokala och regionala aktörer. Målgruppen som vi vill nå med projektets åtgärder är friluftsinresserade och natur- och kulturintresserade besökare från lokal till internationell nivå.

Genomförande

Ansvaret för genomförandet har Svartådalens Bygdeutveckling ekonomisk förening som drivit utveckling i bygden sedan 2002. SBU omfattar Västerfärnebo och Fläckebo socknar i Sala kommun i Västmanland i södra änden av biosfärområdet Nedre Dalälven. Föreningen har genomfört ett antal projekt inom tidigare Leader och mål 2.

Bakgrund

Efter den stora skogsbranden 2014 har mycket i bygden förändrats och framtidstron rubbats. Efter en tid av en förstäelig trötthet och frustration är det dags att göra en nystart. De nya förutsättningar som delvis är en konsekvens av branden men även utgår från bygdens höga natur och kulturvärden och som lett fram till statusen riksintresse för friluftsliv, ger en ny grund att jobba utifrån.

För att det ska leda till utveckling för bygden måste ett gediget och långsiktigt arbete göras för att ta tillvara och anpassa oss för de nya förutsättningarna.

Inriktningen på projektet är väl förankrat genom årsmötesbeslut då nästan alla föreningens 50 juridiska medlemmar var representerade, politikermöten som hållits i bygden, samt föredragning i Sala kommunstyrels arbetsutskott.

Den utvecklingsinsats som ska genomföras kommer att stämma väl överens med Sala kommuns besöksnäringstrategi som just nu arbetas fram där Svartådalen utgör en av tre mikrodestinationer.

Aktiviteter

Dialog och samverkan

Idag görs insatser med olika huvudmän som sker utifrån det enskilda uppdraget. Genom dialog och samverkan ska en gemensam plan förankras så att insatserna kan samordnas och bilda en helhet där bygden har möjlighet att både påverka och medverka genom vårt arbete.

Nya boenden

Med ökat antal besökare och för att kunna utnyttja potentialen som finns med ett riksintressant friluftsområde behövs mer boende och olika typer av boende. Vi behöver vindskydd utefter våra leder, ställplatser för husbil/ husvagnar, stugboende och innovativa lösningar för boende. För att detta ska kunna bli verklighet behövs information och fotarbete för att inventera möjliga lösningar i bygden samt hitta intresserade entreprenörer och folk som är villiga att investera.

Nya aktiviteter

Utifrån de nya förutsättningarna ska nya aktiviteter jobbas fram som knyter an till brandområdet där det krävs att aktiviteterna kan följa den ständiga förändring som sker. Aktiviteter som ger bättre tillgänglighet till områdets natur och kulturvärden såsom olika typer av guidningar men även för att underlätta ett rikt friluftsliv på ett hållbart sätt där de gröna näringarna involveras för att undanröja hinder och skapa samsyn.

Nya entreprenörer

Det behöver bli fler entreprenörer som jobbar med besöksnäring i bygden på ett medvetet sätt inom flera områden. Förutom naturturismens starka frammarsch som knyter an till brandområdet, natura 2000 och ramsarområden så finns ytterligare styrkor som behöver entreprenörer. Fisket är ett sådant område där föreningarna finns men väldigt lite organiserat utbud. Våra fantastiska hembygdsgårdar, den historiska resan genom Sveriges industris vagga, vår gröna näring med den lokala maten som behöver tillgängliggöras i bygden för både besökare och boende.

Infrastruktur

En allt större efterfrågan på leder framförallt vandrings- och cykelleder gör att en upprustning av den kvarvarande vandringsleden på ca 45 km där den gamla bron Smäcken över Svartån måste bytas ut samt ett arbete för att återupprätta en sammanhållen led genom brandområdet är prioriterat. Det ger ca 90 km led. En utökning av den befintliga 45km långa cykelleden som binder samman området med både norr- och södergående leder ökar förutsättningarna för en ökad cykelturism och ökad tillgänglighet till flera besöksmål på ett miljövänligt sätt.

Under tre år från brandens start har Malcolm Dixelius, känd från sina många dokumentärer, med hjälp av sin duktiga fotograf samlat material om branden, bygden och människorna. Det materialet ska sammanställas till en dokumentär för visning och marknadsföring av bygden. Hans mycket välkända dokumentärer har setts på SVT och även denna ska visas och sedan tillfalla bygden för fortsatt nyttjande.

Marknadsföring är färskvara och en ny hemsida som är anpassad för nya förhållande båda vad avser struktur, teknik och besökarnas behov måste utvecklas. Den måste kunna hanteras med nya tekniska lösningar och vara lättillgänglig för besökarna.

Trots alla tekniska lösningar är efterfrågan stor på en ny karta över området med leder, aktiviteter och entreprenörer. En ny sådan karta ska tas fram med anpassning till nya tekniska lösningar såsom GPS koordinater och kopplingar till tex. Google maps.

Utbildning och innovation

I samband med att Ösby Grönt Kompetenscentrum påbörjar sitt arbete med utveckling vid Ösby Naturbruksgymnasium, Sala kommun, finns intressanta möjligheter till nya utbildningar som kan kopplas till både de Gröna Näringarna och besöksnäringen i bygden. Vårdskapet, gårdens resurser i flera perspektiv, samverkan areella näringen och besöksnäringen där bygden är en intressant utbildningsplats för praktiskt lärande och innovation. Inte minst med tanke på all forskning som pågår efter branden och de nya förutsättningarna som kan ge grund för nytänkande.

Utveckling av ekoturism

I takt med att intresset för friluftsliv, naturnära upplevelser och guideade paketerade upplevelser ökar så ökar även intresset för och behovet av att kunna erbjuda en besöksnäring där hållbarheten är i fokus.

Att arbeta för utveckling av ekoturism är därmed nödvändigt för att både sprida kunskap och bredda utbudet av aktiviteter som sedan kan certifieras av tex Ekoturismföreningen.

Arbetet ska löpa som en röd tråd genom projektets utvecklingsarbete.

Genomförande

Start 2018.03.01 – stopp 2021.02.28

En projektledare ska anställas på heltid, en styrgrupp sätts samman som får ledningsansvaret för projektet tillsammans med projektledaren. För vägledning och utvärdering skapas en referensgrupp. För administrationen anlitas föreningens adjungerade bokföringsbyrå van sedan många år av projektredovisningar.

För varje aktivitetsområde kommer upptaktsmöten att genomföras i bygden både för att inspirera, skapa dialog, samsyn och nya samarbeten. Arbetsgrupper bildas utifrån de olika aktivitetsområdena.

Styrgrupp önskvärda deltagare:

Sala kommun

Ösby Grönt Kompetenscentrum

LRF

Fiskevårdsförening

Hembygdsförening

Västerfärnebo- Fläckebo församling

Sätra IF

Besöksnäringsemprenör

Svartådalens Bygdeutveckling

Referensgrupp

Länsstyrelsen

Regionens turismfunktion

Bygdens entreprenörer

Ekoturismföreningen

Sveriges lantbruksuniversitet

Mälardalens högskola

Arbetsgrupper

Arbetsgrupper bildas utifrån de behov som framkommer under arbetets gång. Det som är viktigt är att få med ungdomarna i arbetet då de har ett annat perspektiv och är viktiga för att hamna rätt inför framtiden.

Man kan förvänta sig 3 grupper med max 5 deltagare som träffas 3 – 5 ggr á 3 timmar

Ideellt arbete

Deltagande i dialog och upptaktsmöten kommer att ske mestadels ideellt liksom arbetet inom styr, referens och arbetsgrupper.

Slutord

Genom ett innovativt förhållningssätt och ett tufft arbete ska Svartådalen skapa en fortsatt utveckling av den besöksnäring som utvecklats sedan starten 2002 och bli en hållbar mikrodestination i Salas besöksnäringstrategi.

Svartådalen Bygdeutveckling ek för

Anitha Barrsäter/ ordförande